

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๒

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) คิดดอกเบี้ยบริษัท หล่มสักเมืองใหม่ จำกัด กับพวก ในอัตราร้อยละ ๑๕.๗๕ ต่อปี ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

กระทรวงยุติธรรมมีคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ยธ ๐๒๐๑/๐๕๕๕๗ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๒๑/๒๕๕๑ ระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับบริษัท หล่มสักเมืองใหม่ จำกัด กับพวก จำเลย เรื่อง กู้ยืมเงิน ฯลฯ ซึ่งทนายจำเลยที่ ๑-๓ ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหล่มสัก เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ขอให้ส่งข้อโต้แย้งของทนายจำเลยดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

ผู้ถูกร้อง (ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)) เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท หล่มสักเมืองใหม่ จำกัด กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๒๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ ในข้อหาหรือฐานความผิด กู้ยืมเงิน กู้เบิกเงินเกินบัญชี อาวัล คำประกัน บังคับจำนอง ให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน ๒๕,๔๒๕,๖๕๐.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๑๕.๗๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๑,๓๔๕,๔๗๘.๘๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้อง (จำเลย) ได้แย้งว่า การคิดอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ไม่ชอบเพราะประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ขัดต่อพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์ อาจเรียกได้ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔ ซึ่งเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขสถานะเศรษฐกิจของประเทศ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดจาก ผู้กู้ยืมให้สูงกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปีได้ นอกจากนี้ การคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าวไม่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

โดยเหตุผลที่คดีนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงอื่นอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- (๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๖๔
- (๒) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔
- (๓) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔

มาตรา ๕ และมาตรา ๖

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาปัญหานี้หรือไม่

คำวินิจฉัย

การที่ผู้ร้องมีคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ขัดต่อมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศของผู้ถูกร้องซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว ซึ่งไม่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา จะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น เป็นกรณีอย่างเดียวกันกับคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้วว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว และประกาศของธนาคารผู้ถูกร้องมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังปรากฏรายละเอียดในคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ แล้ว

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายประเสริฐ นาสกุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ